

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"
Освітня програма	30405 Українська мова та література. Літературна творчість. Документознавство та інформаційна діяльність
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	035 Філологія

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	30405
Назва ОП	Українська мова та література. Літературна творчість. Документознавство та інформаційна діяльність
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Спеціалізація (за наявності)	035.01 українська мова та література
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Зелінська Оксана Юріївна, Сіроштан Тетяна Василівна, Білюк Інна Леонідівна, Мандич Тамара Михайлівна, Вірченко Тетяна Ігорівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	11.04.2024 р. – 13.04.2024 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/74920>
Програма візиту експертної групи <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/75225>

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Кафедри української мови та української літератури в УжНУ мають давню історію. Безумовно, це сформувало певний досвід і традиції. Але історія ОП, що акредитується бере свої початки в 2020 році, коли група розробників у складі НПП кафедр, здобувачки та роботодавця запровадили програму «Українська мова та література. Літературна творчість. Документознавство та інформаційна діяльність». Регіональні особливості зумовили потребу запровадити конкурентоспроможну програму. Саме цим пояснюється прагнення у назву і зміст вмістити розлогий спектр аспектів професійної діяльності, які потенційно можуть бути привабливими вступникам і сприяти широкому працевлаштуванню. Але на етапі планування не вдалося це зробити якісно. Так, сфера літературної творчості зведена до однієї трикомпонентної ОК «Теорія і практика літературної творчості». Складник «Інформаційна діяльність» відсилає нас до 029 спеціальності. А словосполучення «Документознавство та інформаційна діяльність» у практиці ЗВО України часто використовується як назва програм другого (магістерського) рівня вищої освіти. В ОП запропонована лише одна ОК 22 з такою назвою. Зважаючи на те, що серед ПРН немає унікальних (окрім ПРН 20 «Дотримуватися норм і правил академічної доброчесності»), можна було б погодитися з таким обсягом ОК 19 і ОК 22. Але аналіз орієнтації програми, її основного фокусу, особливостей програми, переліку посад (документознавець, письменник, редактор, редактор науковий, літературний співробітник), запропонованих унікальних предметних компетентностей засвідчують недосяжність об'явленої мети програми. Усе це та інші деталі, описані в межах критерії 1 і 2 визначило зниження оцінки до рівня Е. На етапі ж реалізації ОП ЕГ не спостерігає критичних недоліків, які б визначали зниження оцінки. НПП використовують різноманітні методи навчання, система оцінювання зрозуміла здобувачам, хоч і потребує доопрацювання в контексті висвітлення критерії оцінювання різних видів робіт, НПП підвищують фахову майстерність, своїми здобутками відповідають ОК, які вони викладають, освітнє середовище та матеріальні ресурси є комфортними для усіх учасників навчального процесу. ОП може мати перспективу лише за умови зміни підходів при плануванні: орієнтація не на розлогий спектр професій, а на ґрунтовну фахову підготовку.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Позитивні практики: організація дослідницької діяльності – створення унікальної інтерактивної карти діалектів та залучення студентів до її поповнення; залучення студентів до створення мовознавчих відеоматеріалів «А як у вас кажуть», які крім наукового складника, спрямовані на утвердження національних цінностей; залучення зовнішніх стейкхолдерів до роботи в екзаменаційних комісіях під час підсумкової атестації; підтримка адміністрацією НПП як морально, так і матеріально за досягнення в науковій діяльності та за результатами щорічного рейтингування шляхом встановлення надбавки до заробітної плати.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Недоліки: відсутність чітко сформульованих цілей ОП; відсутність повної кореляції в називанні сфер діяльності випускника ОП в орієнтації програми, її фокусі і особливостях; контент літературознавчих ОК не відображає останнього періоду розвитку української літератури, не знайомить студентів із базовими літературознавчими методами, які могли б посили аналізу та інтерпретацію художніх творів; не всі складники діяльності майбутнього випускника підкріплені сформульованими ПРН і обсягом компонентів, якого було б достатньо для формування фахових компетентностей; відсутній опис предметної області; наявність окремих каталогів ВК на кафедрах української мови і української літератури; завдання практики (творчої) не корелюється із особливостями діяльності бази практики. Слабкі сторони: пропозиції стейкхолдерів здебільшого стосуються реалізації індивідуальної стратегії здобувачів; запроваджені унікальні предметні компетентності не підтвержені унікальними ПРН; робота над оновленням змісту ОК не відображена у РП усіх дисциплін; відсутність деталізації критеріїв оцінювання за кожною темою ОК, у тому числі курсової роботи; не всі НПП, задіяні до реалізації ОП, мають статті у виданнях, що індексуються в міжнародних базах, що визначено для посад доцента та професора відповідно до Порядку проведення конкурсного відбору...; роботодавці залучаються до співпраці здебільшого як надавачі баз практик і робочих місць; Рекомендації: До нового навчального року групі розробників сформулювати цілі ОП; увізразнити кореляцію мети, фокусу, цілей, орієнтації ОП; переглянути сфери діяльності випускника, зваживши на досяжність ПРН; запропонувати власні ПРН, зважаючи на запроваджені додаткові програмні компетентності; переглянути контент ОК на предмет досягнення ПРН; зважати на роль таких складників ОП, як «Літературна творчість» і «Документознавство та інформаційна діяльність»; сформулювати опис предметної області; кафедрам укр. мови та укр. літ-ри розробити єдиний каталог ВК циклу проф. підготовки, зваживши на потреби здобувачів, роботодавців, але з урахуванням особливостей, фокусу ОП; зважаючи на особливості діяльності баз практик, визначити їхню ресурсність і розширити перелік завдань творчої практики; НПП оновити РПНД, внести до списку рекомендованих джерел наукову літературу за останні 5 років з науковими публікаціями НПП включно; оновити зміст ОК, внести теми, які відображають нові досягнення в галузі; розробити критерії оцінювання кожного виду роботи, які пропонують для відповідного ОК; завідувачам кафедр посприяти посиленню публікаційної НПП у виданнях, що індексуються в міжнародн. базах даних; на початку навч. року гаранту у співпраці із зав. кафедр української мови й української літератури провести нараду зі стейкхолдерами, на якій увізразнити їхню місію на всіх етапах існування програми; залучити випускників ОП до обговорень для врахування їхнього прак. досвіду; топ-менеджменту виявити прогалини в системі внутр. забез. якості, які зумовили існування недоліків.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Мета ОПП – «формування особистості конкурентоспроможного фахівця, спроможного вирішувати складні професійні завдання в галузі філології. Програма орієнтована на надання освіти в галузі філології із широкими можливостями до працевлаштування, а також формування в здобувачів навичок у галузі філології». Цілі навчання в ОП сформульовані в пункті «основний фокус ОП та спеціалізації»: «підготовка конкурентоздатного фахівця, який володіє базовими знаннями в галузі професійно орієнтованих гуманітарних наук в обсязі, необхідному для здійснення науково-дослідної, інформаційної й документознавчої діяльності, міжкультурної комунікації; здатний застосовувати сучасні інформаційні технології в дослідницькій і професійній діяльності». ЕГ вважає, що таке формулювання цілей ОП звужує цілі навчання, закладені стандартом – «аналіз, творення і оцінювання письмових текстів різних жанрів і стилів». Із формулювання цілей ОП стає зрозуміло, що увагу буде сконцентровано на текстах наукового та офіційно-ділового стилів. Разом із тим, таке формулювання цілей ОП не повною мірою корелюється з орієнтацією ОП на «літературну творчість, інформаційну, документознавчу й культурно-просвітницьку діяльність, науково-дослідну роботу». Отже, стає зрозуміло, що тексти художнього, публіцистичного стилів також не будуть позбавлені уваги. Формулювання особливостей програми виражає ще одну ціль ОП – «набуття і розвиток навичок ... роботи в друкованих та електронних ЗМІ, літературно-видавничій галузі». Отже, мета ОП підготувати фахівця для здійснення науково-дослідної, інформаційної, документознавчої, культурно-просвітницької, літературно-видавничої діяльності. Загалом це відповідає місії УжНУ («здійснити підготовку нової генерації фахівців, здатних забезпечити позитивні зміни в економіці регіону, професіоналів, які вміють комплексно поєднувати дослідницьку та підприємницьку діяльність») та стратегічним напрямком розвитку («створення системи інноваційної освіти та елітної підготовки фахівців», «розвиток фундаментальних і прикладних досліджень як бази інноваційної діяльності»).

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Освітню програму розроблено робочою групою у складі гаранта – канд. філол. наук А. Галас та членів групи: доктора філол. наук Н. Венжинович та кандидатів філол. наук О. Пискач, О. Харківської, О. Кузьми, О. Ігнатовича, а також начальника управління інформаційної діяльності та комунікації з громадськістю Закарпатської обласної державної адміністрації Р. Молдавчука та здобувачки Н. Чорей. ЕГ відзначає, що серед 6 НПП, залучених до розробки програми лише 2 – члени кафедри української літератури. Цілі і ПРН лише частково визначаються з урахуванням потреб здобувачів. Так, у протоколі № 10 засідання робочої групи від 18.12.23 зафіксовано: «Здобувачі ВО відзначають ефективність упровадження неформальної освіти для проходження практик, але водночас просять збільшити кількість тренінгів, вебінарів для відповідної підготовки, також пропонують запрошувати відомих фахівців для ведення відкритих лекцій та обговорень на актуальні теми з фольклору, діалектології, документознавства та творчої діяльності; проводити виїзні експедиції для збору матеріалу під час фольклорної та діалектологічної практик». Під час зустрічі 6 здобувач 1 відзначила, що студенти підтримують розвиток критичного мислення і soft skills під час опанування ОК 4, 20, 24, 25, а також введення дисципліни «Інформаційні та комунікаційні технології у діалектології». Разом із тим, ця інформація суперечить «Результату вибору дисциплін із кафедрального каталогу кафедри української мови» на 2023/24, згідно з яким студенти віддали перевагу «Основам психолінгвістики» та «Українській орфоєнії» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/74209>). Також студенти не змогли пояснити, що змінилось у викладанні ОК задля посилення розвитку soft skills. Усі пропозиції введення нових дисциплін розглядається лише в контексті їхнього вибіркового статусу. Роботодавець Р. Молдавчук на засіданні 18.12.23 наголосив на «важливості введення курсу із копірайтингу, оскільки вбачає необхідність у висококваліфікованих фахівцях у цьому напрямку в державних структурах». Під час зустрічі пан Роман наголосив, що задоволений рівнем підготовки фахівців. ОП має додатковий сформульований ПРН 20 – «Дотримуватись норм і правил академічної доброчесності». Отже, оскільки ПРН відповідають стандарту, пропозиції здобувачів стосуються або формування окремих компетентностей, або компонентів, які визначають їхню індивідуальну стратегію; співпраця з роботодавцями більше стосується форм організації навчального процесу або безпосереднього працевлаштування, можна сказати, що цілі та ПРН лише частково визначаються з потреб стейкхолдерів.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Формування основного фокусу програми, що за суттю є називанням цілей ОП, спрямоване на врахування тенденцій розвитку спеціальності, особливо в контексті «формування здатності до науково-дослідної роботи; здатності застосовувати сучасні інформаційні технології в професійній діяльності». В ОП запропоновані унікальні предметні компетентності, які ураховують тенденції розвитку спеціальності – ПК 3, 4, 8, 9, 10, які потребували б формування унікальних ПРН, однак, ПРН відповідають стандарту (виняток ПРН 20). Гарант пояснила, що ПРН, затверджені стандартом, є достатньо вичерпними і задовольняють групу розробників. ОК 12 «Прикладне українське мовознавство», ОК15 «Теорія і практика укладання словників», наприклад, могли б бути тими дисциплінами, які максимально відображають тенденції розвитку спеціальності. Але аналіз РПНД ОК 12 засвідчує, що це традиційний філологічний курс, побудований за вивченням розділів мовознавства. У курсі з лексикології, фразеології та лексикографії зі 117 позицій у списку літератури, лише 1 за останні 5 років). ОК 15 не містить тем із тенденцій укладання сучасних словників. Н. Ребрик у рецензії зазначила, що ОП «враховує вимоги потенційних роботодавців при формуванні дисциплін професійного циклу, адже соціально-політична ситуація, швидка інформатизація передбачають підготовку мобільного фахівця широкого профілю, чому сприяє органічне поєднання у програмі різноманітних галузей гуманітарних знань». ОП спрямована на врахування регіонального контексту. Н. Колесник у рецензії справедливо зазначила, що «фольклорна й діалектологічна практики відображають мовну й етнічну, обрядову специфіку Карпатського регіону і формують у здобувачів осмислене розуміння зв'язку літературної мови й діалектів, усвідомлення закарпатських говорів як невід'ємної частини загальнонародної української мови, цінності скарбів усної народної творчості і важливості їх фіксації та наукового опрацювання». У курсі «Український літературний процес» є тема: «Поезія Закарпаття межі ХХ–ХХІ століть». Низка ВК також враховує регіональний аспект. Група розробників вивчала досвід ЛНУ імені І. Франка, Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаніка, Київського університету імені Бориса Грінченка та інших ЗВО України. Урахування закордонного досвіду відбувається завдяки стажуванню НПП в Інституті українознавства Присяшівського університету та інших закладах-партнерах.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

ОП загалом дозволяє досягти ПРН, визначених Стандартом ВО за спеціальністю 035 Філологія для першого (бакалаврського) рівня (Наказ №869 від 20.06.2019). Зіставлення ПРН в ОП і Стандарті засвідчують, що ПРН 1–19 повністю відповідають Стандарту. Разом із тим, слід уважніше ставитися до формування контенту ОК, який власне й сприяє досягненню ПРН. Так, ПРН 13 передбачає здатність визначати місце творів української літератури в літературному процесі. І хоча під час зустрічі НПП пояснили, що розглядають українську літературу кінця ХХ – початку ХХІ століття, але зміст РПНД «Український літературний процес» засвідчує відсутність уваги до літературного процесу двотисячних років. Тема 6 зупиняє увагу здобувачів на тенденціях 80–90-х років. А під час опанування модуля 2 С. Жадан постає як поет-дев'яностник. Аналізу підлягає романістика 90-х В. Шевчука. Оповідання К. Мотрич опубліковане в 1997 році. Також ЕГ звертає увагу, що літературознавчі ОК не містять тем, присвячених науковим методам і школам. Але без базового розуміння біографічного, культурно-історичного методів, психоаналізу, рецептивної естетики тощо, навряд чи повною мірою можна досягти ПРН 13 в частині «аналізувати твори літератури», ПРН 15 в частині «здійснювати літературознавчий аналіз текстів різних стилів і жанрів», ПРН 16 «знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації».

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Сильні сторони та позитивні практики не виявлені.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Недоліки: 1. Відсутність чітко сформульованих цілей ОП, які розмиті між формуванням основного фокусу ОП, орієнтацією ОП та особливостей програми. 2. Відсутність повної кореляції в називанні сфер діяльності випускника ОП. Так, здатність до літературної творчості відображена лише в орієнтації програми. Особливості програми не відображають готовності до інформаційної та документознавчої діяльності. Готовність до роботи в ЗМІ та видавничі галузі зафіксована лише в особливостях програми. І лише науково-дослідницька діяльність відображена і у фокусі, і

в орієнтації, і в особливостях програми. Це свідчить про відсутність чіткого уявлення групи розробників про орієнтацію ОП, її фокус та особливості. Як наслідок – формулювання назви програми, яка містить словосполучення «Літературна творчість» (у практиці ЗВО України є окремі програми бакалаврського / магістерського рівнів), а також словосполучення «Документознавство та інформаційна діяльність», яке здебільшого побутує як називання ОП магістерського рівня зі спеціальності 029. 3. Контент літературознавчих ОК не відображає останнього періоду розвитку української літератури, не знайомить студентів із базовими літературознавчими методами, які могли б посили аналізу та інтерпретацію художніх творів. ЕГ вважає, що це відбулось внаслідок розмивання уваги на теорію і практику літературної творчості. 4. В ОП загальна компетентність 2 у частині «... використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя» не забезпечується жодним ОК. Слабкі сторони: 1. стейкхолдери не залучені на всіх етапах планування та реалізації ОП; 2. Запроваджені унікальні предметні компетентності не підтверджені унікальними ПРН, які заклад міг би ініціювати в програмі, зважаючи на її особливості. Рекомендації: До нового навчального року сформулювати цілі ОП; увиразнити кореляцію мети, фокусу, цілей, орієнтації ОП; переглянути сфери діяльності випускника, зваживши на досяжність ПРН; запропонувати власні ПРН, зважаючи на запроваджені додаткові програмні компетентності; переглянути контент ОК на предмет вичерпного досягнення ПРН; передбачити ОК задля досяжності ЗК2 в указаній частині; на початку нового навчального року провести нараду зі стейкхолдерами, на якій увиразнити їхню місію на всіх етапах існування програми: від її планування до співпраці із випускниками.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень Е

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

ЕГ констатує часткову відповідність у контексті кожного підкритерію. Так, спостерігаємо відсутність чітко сформульованих цілей (1.1); стейкхолдери зосереджують увагу на ВК, що посилюють досяжність ПРН, індивідуальній стратегії здобувачів, тоді як співпраця потрібна і на рівні формулювання цілей ОП, зважаючи на її особливості (1.2); ПРН повністю відповідають стандарту, але аналіз контенту ОК, списку рекомендованої літератури засвідчує, що урахування тенденцій розвитку спеціальності непослідовне, а зміст освітніх компонентів будується на класичних зразках (1.3); ОП сприяє досягненню ПРН, але досяжність 13, 15 і 16 потребує підсилення (1.4). Зважаючи на це, ЕГ визначає рівень відповідності Е в контексті 1 критерію.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг ОП-22 становить 240 кредитів ЄКТС, що відповідає ст. 5 ЗУ «Про вищу освіту» та Стандарту ВО зі спеціальності 035 Філологія. Обсяг вибіркової частини становить 60 кредитів (25 % загальної кількості кредитів ЄКТС) відповідно до пп. 15 п. 1 ст. 62 ЗУ «Про вищу освіту». Вибіркова частина складається із 12 кредитів циклу загальної підготовки і 48 кредитів дисциплін циклу професійної підготовки. ОК циклу загальної підготовки становлять 3–4 кредити, окрім шестикредитної «Іноземної мови». Дисципліни циклу професійної підготовки різні за обсягом: від 3 до 5 кредитів. Лише «Історія зарубіжної літератури» становить 9 кредитів. Найбільші за обсягом – наскрізні дисципліни: «Прикладне українське мовознавство» (34,5 кредитів) і «Український літературний процес» (33,5 кредитів). Обсяг ОК зумовлений їхнім змістом. ЕГ загалом відзначає відносну збалансованість програми: на опанування мовознавчих дисциплін відведено 78,5 кредитів, тоді як літературознавчих – 59. Разом із тим, ЕГ звернула увагу, що окремі складники назви ОП не відкріплені відповідними ПРН і компонентами. Так, для забезпечення орієнтації програми, пов'язаної з літературною творчістю є лише ОК «Теорія і практика літературної творчості» (3 кред.) і «Творча практика» (4,5 кред.), а для забезпечення документознавчого фокусу програми – ОК «Основи документознавства та інформаційної діяльності» (3 кред.) та «Документознавча практика» (4,5 кред.)

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

ОП структурована. В ОП компоненти розподілені лише за статусом: обов'язкові та вибіркові. У НП відображено, що обов'язкові поділяються за циклами: загальної та професійної підготовки. Дисципліни вільного вибору мають аналогічний поділ. Окремо поданий блок Практики – 2 види: навчальна (фольклорна та діалектологічна) і виробнича (документознавча та творча). ЕГ звертає увагу, що навчальна практика покриває такі особливості програми, як «набуття і розвиток навичок самостійної дослідницької роботи в галузі мовознавства ... і

фольклористики», а виробничі практики – орієнтацію програми на сферу літературної творчості та документознавства. Заклад дотримався рекомендацій МОН про організацію вивчення гуманітарних дисц. (лист №1/9-120) – ОК 1–3, 21 становлять 16 кред.; щодо організації фізичного виховання (лист №1/9-454) (секційна модель). Цикл загальної підготовки містить і низку ОК професійної підготовки – ОК5, 7–9, 11, 17, 18, 20, 21. Ці ОК здебільшого є пререквізитами, окрім «Культури української мови» (7 семестр), «Ділової української мови», «Риторики і ділового спілкування» (8 семестр). За змістом ОК циклу професійної підготовки – дисципліни, спрямовані на розв'язання історичних аспектів мови й літератури (ОК 6, 10, 13, 16, 24, 27), характеристики діалектних особливостей (ОК 23), аналіз мовних одиниць та творів літератури (ОК 11, 12, 13, 15, 17, 25, 26), розв'язання комунікативних завдань (ОК 18, 20). Наскрізними є ОК, пов'язані із вивченням основних розділів мовознавства («Прикладне українське мовознавство» – ЕГ звертає увагу на неповну відповідність назви ОК її змісту, особливо в контексті відсутності ОК «Сучасна українська літературна мова»), періодів розвитку української літератури («Український літературний процес»). ОП містить структурні елементи: Профіль ОП (Загальну інформацію, Мету, Характеристику ОП (без опису предметної області), Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання, Викладання та оцінювання, Програмні компетентності, Програмні результати навчання, Ресурсне забезпечення реалізації програми, Академічну мобільність), Перелік компонент ОП, Структурно-логічну схему ОП, Форма атестації здобувачів ВО, Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам ОП, Матриця забезпечення ПРН відповідними компонентами ОП.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Текст ОП не містить опису предметної області. ЕГ реконструювала відповідність предметній області, зважаючи на опис орієнтації, основного фокусу, особливостей ОП, а також проаналізувавши контент ОК на основі РПНД. Отже, об'єктом вивчення є українська мова в теоретичному/практичному, синхронному/діахронному (ОК7, 9, 12, 15, 16, 21), діалектологічному (ОК23), стилістичному (ОК17), соціокультурному (відсутнє, шукати вибіркві) аспектах; література (ОК10, 13, 25) й усна народна творчість (ОК14); жанрово-стильові різновиди текстів (ОК10, 13, 25); переклад (Тема 6 «Переклад як форма міжлітературних контактів» в ОК 25); міжособистісна, міжкультурна та масова комунікація в усній і письмовій формі (ОК18, 20). Усі компоненти циклу професійної підготовки – базові наукові теорії, концепції, поняття, категорії і методи в мовознавстві / літературознавстві. Методи і методики дослідження мови (здобувачі можуть ознайомитися лише із результатами застосування методів у мовознавчих студіях) і літератури (окремі підходи в межах модуля 2 «Напрями сучасних порівняльних студій» в ОК 25); інформаційно-комунікаційні технології («Основи інформаційної діяльності» – змістовий модуль ОК 22; ОК 20).

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обов'язі, передбаченому законодавством.

Вченою радою ЗВО оз.03.2020 затверджено «Положення про порядок реалізації здобувачами ВО права на вільний вибір навчальних дисциплін». Вибір сприяє досягненню таких цілей: забезпечення індивід. стратегії, поглиблення проф. знань, здобуття загальних компетентностей, ознайомлення з сучасними науковими дослідж., розширення РН за загальними компетентностями. Саме тому здобувачі обирають 4 компоненти із загальноуніверситетського каталогу, що репрезентують цикл загальної підготовки і 12 компонентів із кафедрального каталогу, що репрезентують цикл професійної підготовки. Зі слів здобувачів, вони обирають 1 дисципліну з 3 (загальноунів. каталог) і 2 з 5 (кафедр. каталог). Склад каталогу визначають потреби здобувачів, роботодавців і спроможність кафедри забезпечити якість викладання. Вибір дисциплін на наступний навч. рік відбувається до 15 березня поточного календарного року. Здобувачі 1 курсу підтвердили, що вже зробили свій вибір. Згідно з інформацією, розміщеною на сайті, здобувачі обирають компоненти з двох кафедральних каталогів – кафедри української літератури (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/7411>) і кафедри української мови (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/74205>). Згідно інформації, наведеній у каталозі кафедри мови, здобувачам 2 курсу пропонується 4 дисциплін, 3 – 5, 4 – 7. Кафедра укр. літератури пропонує здобувачам 2 курсу – 9 дисц., 3 – 5, 4 – 8. Здобувачі пояснили, що був період, коли студенти у своєму виборі поділялися на групу літературознавців і групу мовознавців, але зараз така практика не застосовується. На сторінці кафедри української мови у вкладці «Інфо» розміщені «Результати вибору дисциплін із кафедрального каталогу». Так, на 2 курсі студентам треба було обрати 2 дисц., на 3 – 3, 4 – 5. ЕГ вважає, що є підстави вважати, що паритет у представленості дисциплін кафедрою мови і кафедрою літератури відсутній. ЕГ зважала на цей чинник, щоб зрозуміти, наскільки посилені вибіркві компонентами складник «літературна творчість». Також здобувачі можуть формувати індивідуальну стратегію, обираючи тему курсової роботи, зголошуючись на участі в проєктах тощо.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

ОП і НП передбачені 4 практики: фольклорну (навчальну) – 3 кредити в 2 семестрі, діалектичну (навчальну) – 3 кредити в 4 семестрі, документознавчу (виробничу) – 4,5 кредити в 6 семестрі і творчу (виробничу) – 4,5 кредити у 8 семестрі. Розподіл за семестрами зумовлений опануванням відповідних ОК. Практику студенти проходять у

наступному семестрі після вивчення відповідної компоненти. Проходження практики здобувачів регулює Положення про практику студентів, затверджене Вченою радою (протокол №3 від 23.02.2017). Відповідно до п. 1.1 – «метою практики є оволодіння студентами сучасними методами, формами організації та знаряддями праці в галузі їх майбутньої професії, формування у них, на базі одержаних у ВНЗ знань, проф. умінь і навичок для прийняття самостійних рішень під час конкретної роботи в реальних ринкових і виробничих умовах, виховання потреби систематично поновлювати свої знання та творчо їх застосовувати в практичній діяльності». Діалектична практика передбачає не лише збирання матеріалу, а й роботу з інтерактивної мапою. Завдання полягає в тому, щоб фіксувати наперед визначені керівниками практики матеріалів із «Лінгвістичного атласу українських говорів Закарпатської області...» Й. Дзензелівського та «Словника закарпатської говірки села Сокириця Хустського району» І. В. Сабадоша. Базами Творчої практики у РПНД названі «Народний літературний музей Закарпаття», «Закарпатська універсальна наукова бібліотека ім. Ф. Потушняка», «Ужгородська публічна бібліотека». ЕГ звертає увагу, що завданнями творчої практики є написання художнього твору і написання рецензії на художній твір колеги. Виконання таких завдань не потребують особливого простору й комунікації з представниками музеїв, бібліотек. На зустрічі з роботодавцями була присутня директорка «Закарпатської універсальної наукової бібліотеки ім. Ф. Потушняка», яка відзначила наявність угоди про проходження практики і висловила задоволення якістю підготовки випускників на філологічному факультеті. Форма контролю з практик – диф. залік. Здобувачі позитивно відгукувались про умови проходження практик.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

ОП передбачає формування таких soft skills: – здатність працювати в команді та автономно ЗК4 (ОК 3, 4, 8, 15, 18, 22, 29, 30), – уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми ЗК7 (ОК 1, 2, 5– 12, 14, 16, 19), – здатність бути критичним і самокритичним ЗК11 (ОК 6, 7, 9, 10, 12, 16–18), – здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями ЗК12 (ОК 4, 7–9, 12, 21, 26, 27, 29, 30). Розвитку soft skills здобувачів сприяє гурткова робота, адже студенти активно долучаються до діяльності гуртків: «Історія українського мовознавства на Закарпатті», «Діалектологічні студії», «Ономастичні студії», «Актуальні напрями сучасної лінгвістики», «Літературні обрії», «Лексикографічний практикум». Окрім навчального процесу, в Університеті таким ресурсом є студентське самоврядування та створений Центр гуманітарно-виховної роботи, профорієнтації та працевлаштування. Залучення студентів до традиційних культурно-масових заходів спрямоване на формування відповідальності, організованості, самостійності, ініціативності.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Аналіз ОП, НП, затвердженого 31.03.2022 року, РПНД засвідчує, що обсяг фактичного навантаження здобувачів ВО є оптимальним для досягнення ПРН і відповідає нормам, викладеним у Положенні про організацію освітнього процесу в ДВНЗ «Ужгородський національний університет». Так, теоретичне навчання в осінньому семестрі на всіх курсах триває 18 тижнів; у весняному семестрі – 16 (окрім 3 курсу). Сумарна кількість тижнів теоретичного навчання, проходження практики і сесії – 42 тижня (окрім 4 курсу – 39 тижнів). Обсяг канікул – 10 тижнів. Екзаменаційна сесія – по 3 тижні кожного семестру, окрім 4 курсу (у весняному семестрі – 2 тижні). Обсяг аудиторних годин становить 48,5% від загальної кількості (цикл загальної підготовки) і 46,7% (цикл професійної підготовки). Кількість іспитів – 3 на семестр, окрім 2 і 5 семестрів – 4; 5 і 8 семестру – 2. Загальна кількість заліків – від 4 до 5, окрім 8 сем. – 6. Але загальна кількість контрольних заходів на семестр не перевищує 8. ОК циклу професійної підготовки мають обсяг лекційних годин понад 50%. Виняток становить ОК15, 19, 22 – 42–45%. ОК «Українська діалектологія» має 68% лекційних годин. У теоретичних дисциплінах циклу загальної підготовки спостерігається тенденція обсягу лекційних годин понад 50%. Практико орієнтованими є ОК «Правописні норми української мови», «Іноземна мова», «Латинська мова». Обсяг самостійної роботи в середньому становить 50% від загального обсягу годин. Постійний контакт гаранта і викладачів зі студентами дає можливість контролювати фактичне навантаження студентів.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Підготовка за дуальною формою освіти не здійснюється.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Сильні сторони та позитивні практики відсутні.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Недоліки: 1. Не всі складники, заявлені в ОП підкріплені сформульованими ПРН і обсягом компонентів, якого було б достатньо для формування фахових компетентностей. 2. Відсутній опис предметної області. 3. Наявність окремих каталогів ВК на кафедрі української мови і української літератури засвідчує відсутність цілісного і злагодженого підходу у плануванні ОП. Той факт, що кількість ВК у каталогах суперечить інформації, отриманій у фокус-групах є свідченням відсутності виробленої процедури вибору на рівні структурного підрозділу. 4. Завдання практики (творчої) не корелюється із особливостями діяльності бази практики. Рекомендації: До початку нового навчального року 1) зважати на роль таких складників ОП, як «Літературна творчість» і «Документознавство та інформаційна діяльність». Їхня присутність у назві провокує сприйняття як окремих повноправних частин, які мають бути підкріплені відповідними ПРН, тим більше, що сформульовані додаткові предметні компетентності. Разом із тим, обсяг окремих компонентів, зміст РПНД дозволяють приймати рішення, що це уточнення, звуження, спрямоване на увиразнення розширення спектру професій, які можуть обіймати випускники. Відповідно, ЗВО треба або скоригувати назву ОП, або посилити ОП відповідними ПРН і компонентами; 2) сформулювати опис предметної області; 3) кафедрам української мови та української літератури розробити єдиний каталог вибіркових компонентів циклу професійної підготовки, зваживши на потреби здобувачів, роботодавців, але й із врахуванням особливостей, фокусу ОП також; 4) зважаючи на особливості діяльності баз практик, визначити їхню ресурсність і розширити перелік завдань творчої практики.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень Е

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Зважаючи на те, що обсяг ОП відповідає вимогам законодавства і передбачає набуття здобувачами soft skills; планування освітнього процесу відповідає Положенню про організацію освітнього процесу в УжНУ, є підстави говорити про повну відповідність у контексті 1.1, 1.6 і 1.8. Попри структурованість ОП, і логічне опанування освітніх компонентів, відсутність опису предметної області зумовлює часткову відповідність у контексті 1.2. Відповідність реконструйованій предметній області часткова, оскільки методи і методики дослідження мови і літератури не представлені повною мірою (1.3). Оскільки на рівні структурного підрозділу не вироблена прозора процедура вибору ВК професійного циклу, можна констатувати лише часткову відповідність у контексті 1.4. У контексті підкритерію 1.5 також доводиться говорити про часткову відповідність, оскільки завдання творчої практики не відображають специфіки діяльності баз практик

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу. У ЗВО розроблено Положення (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/11085>), згідно з яким приймальна комісія оприлюднює на офіційному веб-сайті Правила прийому та перелік інших документів, передбачених законодавством. Правила прийому розробляються відповідно до Порядку прийому на навчання для здобуття ВО і затверджуються Вченою радою (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/abiturient/rules>). Правила передбачають освітні можливості для осіб з особливими освітніми потребами: у п. 1.8. Правил прийому зазначено, що у ДВНЗ «УжНУ» наявні можливості для навчання осіб з особливими освітніми потребами. У п. 2.5 описано особливості прийому на навчання осіб, місцем проживання яких є ТОТ, територія населених пунктів на лінії зіткнення та адміністративній межі або які переселилися з неї після 01 січня 2023 року. Інформацію для вступників оприлюднено на сайті ЗВО у рубриці «Вступ до бакалаврату» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/abiturient/bachelor>). На сайті філологічного факультету представлено ОП, за якою здійснюють набір, тому, хто бажає, може з нею ознайомитись (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/100>). У

вкладці подано перелік конкурсних пропозицій та окреслено особливості й строки вступної кампанії. Також подано інформацію про вступ попередніх років <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/294>.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Відповідно до розділу II. Правил прийому (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/57486>) у 2023 році на навчання на ОП приймали осіб, які здобули повну загальну середню освіту або освітньо-кваліфікаційний рівень молодшого спеціаліста/освітній ступінь молодшого бакалавра/освітньо-професійний ступінь фахового молодшого бакалавра. Вступ відбувся на конкурсній основі за результатами НМТ/ ЗНО 2020–2021 рр. У розділі VII «Конкурсний відбір, його організація та проведення» міститься інформація про вагові коефіцієнти оцінок предметів для кожної спеціальності, механізм обрахунку конкурсного балу тощо. Ваговими коефіцієнтами для вступу на цю ОП були: українська мова – 0,4, математика – 0,3, історія України – 0,3, іноземна мова – 0,4, біологія – 0,2, фізика – 0, 2, хімія – 0,2 (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/57423>). Коефіцієнт для результатів вступного іспиту з ІМ найвищий після української мови, що підтверджує важливість результату вступного іспиту з ІМ для вступу за цією ОП та створює умови для формування відповідного контингенту здобувачів. Для вступу на ОП абітурієнти також писали мотиваційні листи. З вимогами до мотиваційного листа, рекомендаціями щодо змісту та його структури абітурієнти могли ознайомитися у Положенні про мотиваційний лист вступника (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/57437>). Специфічні особливості прийому саме на цю ОП відсутні.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У ЗВО розроблено Положення про порядок визнання (перезарахування) кредитів ЄКТС для учасників програм академічної мобільності (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/20131>). Згідно з п. 3.2. «перезарахування кредитів відбувається на основі Договору про навчання та згідно з академічною довідкою або іншим завіреним відповідним чином документом про зараховані результати навчання в закладі вищої освіти-партнері». Форми академічної мобільності визначені у п.1.9 Положення про академічну мобільність (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/8324>). За період реалізації ОПП «Українська мова та література. Літературна творчість. Документознавство та інформаційна діяльність» випадків визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, та прикладів застосування визнання або перезарахування кредитів ЄКТС для учасників програм академічної мобільності правил не було.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила визнання визначені у Положенні про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/ або інформальної освіти (введено наказом ректора від 19.12.2023 р.) (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22966>). Відповідно до Положення визнання результатів неформального та/ або інформального навчання розповсюджується як на нормативні, так і вибіркові ОК, крім атестації. Визнанню можуть підлягати результати, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як ОК в цілому, так і його складовим (окремій темі (-ам), розділу тощо). Процедура передбачає створення предметної комісії у складі трьох осіб: гарант ОП, два НПП, серед яких принаймні один забезпечує викладання ОК, що пропонується до зарахування. Строк розгляду заяви здобувача та ухвалення комісією рішення про можливість/ неможливість визнання становить не більше десяти робочих днів. Під час зустрічі зі здобувачами ЕГ переконалася, що студенти знають як цей механізм працює у ЗВО. За період реалізації ОПП «Українська мова та література. Літературна творчість. Документознавство та інформаційна діяльність» випадків визнання результатів, отриманих у неформальній освіті не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Взірцевих практик не виявлено.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Слабкі сторони та недоліки за цим критерієм відсутні.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Реалізація ОП відповідає усім підкритеріям третього критерію: у ЗВО розроблено чіткі Правила прийому на навчання за освітньою програмою, вони оприлюднені і не містять дискримінаційних положень; у ЗВО розроблено Положення про порядок визнання (перезарахування) кредитів ЄКТС для учасників програм академічної мобільності; розроблено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Взірцеві практики відсутні.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Форми і методи навчання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи. НПП впроваджують новітні методи навчання і використовують традиційні, оновлюючи та урізноманітнюючи їх. До прикладу, викладач ОК 14, ОК 28 поінформувала, що використовує методи мозкового штурму, групові дискусії, аналіз історії ситуацій, моделювання ситуацій, рольові ігри. Викладач “Прикладного мовознавства” повідомила, що використовує метод “перевернутого навчання”, мультимедійні методи. Проблемний виклад та діалогічність є головними у викладанні та навчанні; моделювання ситуацій, робота в групах, “студенти мають повну автономію висловлювань”. Активно використовують метод екскурсій та проєктний метод, метод інсценізації, який особливо подобається студентам. Викладачі впроваджують методи, які опанували під час проходження тренінгів, стажувань. Студенти під час зустрічей підтвердили, що їх задовольняють методи навчання, їм імпонує діалогічність, можливість висловлювати власні погляди. Вивчаючи ОК «Історія української літературної критики» студенти демонструють свої напрацювання в соцмережах на сторінці «Творча майстерня», що дає змогу передусім формувати «критичне мислення, навички комунікації у соцмережах».

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Під час зустрічей з ЕГ викладачі повідомили, що вони подають інформацію про цілі, змісту та програмні результати навчання, порядок та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів на першій парі, коли починають вивчати дисципліну. Під час зустрічі студенти також повідомили, що отримують інформацію на першій парі. Інформація про цілі, зміст та ПРН наявна у РП дисциплін, які розміщено на сайті університету у вкладці Інфо-центр (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/37273>), крім того РП дисциплін розміщено на платформі електронного навчання Moodle і студенти можуть ознайомитись там із необхідною інформацією. У РП дисциплін подано інформацію про те, який сумарний бал можуть отримати студенти, але отримання сумарного балу передбачає виконання різних видів робіт (до прикладу: «реферат, наукове есе, стаття, тези, доповідь на семінарі», презентації, реферати, але в робочих програмах відсутні критерії оцінювання видів робіт і нарахування балів, відповідно студенти такої інформації не отримують. У РП усіх дисциплін передбачено виконання модульної контрольної роботи, але зазначено тільки максимальний бал, який можна отримати за виконання цього виду роботи, критерії нарахування балів відсутні. У РП дисциплін наявний тільки розподіл балів за результатами семестрового контролю, який є єдиним для всього університету і відповідно до «Положення про порядок та методику проведення семестрових (курсових) екзаменів і заліків в Ужгородському національному університеті» (затверджено Наказом Ректора ДВНЗ «УжНУ» № 698/01-17 від 08.05.2015 р.).

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Під час зустрічей ЕГ із НПП та здобувачами встановлено, що на ОП відбувається поєднання навчання і досліджень. Викладачі продемонстрували, що «дослідницький компонент реалізується від першого до четвертого курсу, а дослідницькі методи вповні реалізовано під час вивчення дисциплін». До прикладу, під час зустрічей викладачі ОК

«Аналіз художнього твору», «Теорія і практика літературної творчості» познайомили зі змістом дослідницьких завдань, які пропонують здобувачам. Дослідницькі завдання пов'язані із пошуком інформації про письменників, подальшим її науковим трактуванням, студентів також навчають презентувати результати досліджень. Унікальні особливості застосування дослідницьких методів представлено в роботі кафедри української мови, яка є «форпостом лінгвістичної думки у регіоні». Разом із факультетом інформаційних технологій створена унікальна інтерактивна карта українських діалектів (Головна | Інтерактивна карта діалектів України (dialectmap.org)). Це безпосередньо пов'язане із вивченням ОК «Українська діалектологія», а також з більшістю розділів ОК «Прикладне мовознавство». Студенти під час зустрічей повідомили, що долучаються до укладання цієї карти, для них це цікаво. Робота з картою та вивчення діалектології презентують потужне використання регіонального компонента, зв'язок ОП із особливостями регіону, який багатонаціональний і культурно розмаїтий. Навчальна і наукова діяльність провадиться і під час діалектологічної практики. Студенти результати наукових досліджень презентують у створених відеороликах «А як у нас кажуть» («А як у вас кажуть?» - М-Студіо – новини Закарпаття (m-studio.net.ua)).

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

ЕГ пересвідчилася, викладачі оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі. Під час зустрічей з ЕГ викладачі повідомили, що пропонують для опрацювання сучасні наукові статті, монографії, матеріал із захищених дисертацій. Викладачі оновлюють зміст ОК відповідно до отриманих нових знань під час проходження стажувань та власних наукових досліджень. До прикладу, нові наукові праці та наукові публікації викладача внесено до робочої програми ОК «Історія та культура України», «Історія зарубіжної літератури», «Культура української мови». Оновлення змісту освіти відбувається і у відповідь на освітні потреби здобувачів. Під час зустрічей студенти повідомили, що їм необхідно розвивати критичне мислення, ораторську майстерність, удосконалювати цифрову грамотність, на їхнє бажання було введено теми про блогерські компетенції, однак цієї дисципліни нема в переліку обов'язкових ОК на цій ОП. Нові напрацювання не повною мірою відображено у РП основних ОК. В окремих випадках викладачі як нову літературу пропонують тільки методичні рекомендації до практичних занять чи проходження тестів: ОК «Основи славістики», «Основи лінгвістики»; не внесено до списку літератури нових наукових праць, що вийшли друком за останні 5 років («Риторика і ділове спілкування»). Не вповні відображає сучасні наукові досягнення зміст ОК «Теорія і практика драми» – викладач запевнила, що «курс буде доповнюватися новим змістом», пояснила, що окремі теоретичні питання, пов'язані з розвитком драми висвітлюються в інших курсах. Не відображають нових досягнень у галузі ОК «Становлення і розвиток українознавчих мовознавчих галузей» – викладачі пояснюють це академічною свободою.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Передусім інтернаціональний компонент визначає змістове наповнення окремих ОК. Інтернаціоналізація діяльності має вияв і в тому, що викладачі ОП мають досвід викладання у закордонних університетах, наприклад Ніредьгазькому, а також виголошували лекції як запрошені фахівці в іноземних ЗВО (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/news/dotsentki-filologichnogo-fakultetu-stali-gostovimi-lektorkami-v-.htm>). Впроваджуються в навчальний процес методи, які викладачі опанували під час закордонних стажувань. Наприклад, метод «перевернутого навчання», який дієвий у закордонних закладах. НПП, які викладають на ОП повідомили, що під час стажування ознайомилися з організацією освітнього процесу, мали змогу порівняти специфіку систем освіти у країні, де проходили стажування і в Україні, визначали напрямки актуалізації змісту курсів, які викладають; використовують на практиці нові форми і методи навчання, які опанували під час стажувань та підвищень кваліфікації. Елементи інтернаціоналізації містять і окремі ОК: «Порівняльне літературознавство», де розглядають національні стереотипи, знайомляться з представленням України в культурній рецепції зарубіжжя; ОК «Український і світовий фольклор» знайомить здобувачів із культурно-фольклорною спадщиною народів світу. На основі пройдених стажувань імплементують специфіку виконання науково-дослідницьких проєктів, які пропонують студентам. На відкритій зустрічі була присутня відома професорка Загребського університету (Хорватія), вона поділилась інформацією про дієве співробітництво кафедри української мови Ужгородського національного університету та кафедрою україністики Загребського університету.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Позитивні практики: організація дослідницької діяльності – створення унікальної інтерактивної карти діалектів та залучення студентів до її поповнення; залучення студентів до створення мовознавчих відеоматеріалів «А як у вас кажуть», які крім наукового складника, спрямовані на утвердження національних цінностей.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Слабкі сторони: робота над оновленням змісту ОК не відображена у РП усіх дисциплін, студенти не поінформовані про критерії нарахування балів за окремими видами робіт, які підлягають оцінюванню. Рекомендації. 1. До початку 2024/25н.р. оновити робочі програми дисциплін, внести до списку рекомендованих джерел наукову літературу за останні 5 років. Включати до списку рекомендованих джерел наукові публікації НПП, які викладають ОК (у РП тих дисциплін, де такі публікації відсутні у списку). 2. До початку 2024/25н.р. оновити зміст ОК, внести теми, які відображають нові досягнення в галузі. 3. На початку 2024/25н.р. поінформувати здобувачів про критерії оцінювання кожного виду роботи, які пропонують для відповідного ОК (критерії нарахування балів в межах максимального балу).

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

1. За першим підкритерієм констатуємо повну відповідність: форми та методи навчання і викладання різноманітні, інтерактивні, імпонують студентам, сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи. 2. Другий підкритерій дотримано частково. Учасникам освітнього процесу надають інформацію про цілі, зміст та програмні результати навчання, інформація наявна у відкритому доступі і освітній платформі Moodle, але відсутні критерії оцінювання різних видів робіт у межах окремих освітніх компонентів, вони не розроблені, відповідно студенти про них не поінформовані. 3. За третім підкритерієм повна відповідність. Реалізація ОП засвідчує поєднання навчання і досліджень відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми. 4. Вимоги четвертого підкритерію дотримано частково. Оновлення змісту освіти ОП, яку акредитуємо, на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі відбувається, але здійснюється непослідовно. Не в усіх РП дисциплін подано нові наукові джерела або подано одне джерело, зміст окремих ОК не оновлено, відсутні теми, які відображають нові досягнення у галузі. 5. П'ятий підкритерій дотримано повністю: навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти, викладачі проходять закордонні стажування, втілюють отриманий досвід під час реалізації ОП. Отже, ОП відповідає більшості підкритеріям 4 критерію. Часткову невідповідність 2 і 4 підкритеріїв можна ліквідувати в робочому порядку.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Модульно-рейтингова система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в УжНУ відображена в Положенні про організацію освітнього процесу (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31357>) та передбачає модульне контрольне оцінювання й накопичення рейтингових балів за навчально-пізнавальну діяльність. У положенні зазначається, що поточний контроль здійснюється на всіх видах аудиторних занять, а його форми та критерії оцінювання визначаються робочою програмою. Проте проаналізовані ЕГ робочі програми та методичні рекомендації до ОК містять інформацію про максимальну кількість балів за кожну тему і не пояснюють, за які форми роботи нараховуються відповідні бали та яким чином враховується якість виконаних завдань. На фокус-групах зі здобувачами було встановлено, що вони загалом орієнтуються в системі накопичення рейтингових балів, яку вважають зрозумілою, отримують усні роз'яснення про контрольні заходи, форми та критерії оцінювання від викладачів на першому занятті (за результатами анкетування у 2022–2023 н.р. 13 здобувачів 30,8% із них дали відповідь «завжди своєчасно», 69,2% – «як правило, одночасно, на початку вивчення дисципліни» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/54432>), але пояснити, за які форми роботи на окремому занятті можна отримати певну кількість балів, не змогли. Під час зустрічі з НПП було уточнено, що інформація про критерії оцінювання з кожної теми є в методичних рекомендаціях до ОК та розміщена на платформі Moodle, проте продемонстровані ЕГ в процесі ознайомлення з платформою дистанційного навчання ресурси такої інформації не містили. Адміністрація навчального закладу пояснює відсутність таких критеріїв оцінювання до кожної теми академічною свободою НПП.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

У Положенні про атестацію здобувачів вищої освіти та екзаменаційну комісію (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/11070>) зазначено, що процедура атестації в УжНУ є відкритою і гласною, до атестації допускаються здобувачі, які повністю виконали ОП. Атестація здобувачів вищої освіти за цією ОП здійснюється у формі кваліфікаційних іспитів із прикладного українського мовознавства й українського літературного процесу та відповідає вимогам стандарту вищої освіти зі спеціальності 035 Філологія. Програми кваліфікаційних іспитів містять інформацію про форму підсумкового контролю (екзамен в усній формі), критерії оцінювання, перелік питань та рекомендовані джерела інформації.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У Положенні про порядок та методику проведення семестрових (курскових) екзаменів і заліків в УжНУ (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/5952>) формами підсумкового (семестрового) контролю визначено екзамени та заліки, які складають здобувачі, якщо їх не влаштовує підсумкова позитивна оцінка, виставлена викладачем за результатами модульних контролів, а також ті, хто отримав оцінку «незадовільно». До підсумкового (семестрового) контролю з конкретної дисципліни студент денної форми навчання допускається тоді, коли за результатами модульних контролів він набрав не менше 35 відсотків можливих балів. На фокус-групах здобувачі повідомили, що процедури оскарження результатів їм відомі, а можливість перескладання є доступною. У Порядку оскарження (апеляції) оцінювання УжНУ (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22967>) чітко прописана процедура створення та роботи апеляційної комісії, визначені терміни. Здобувачі вищої освіти цієї ОП під час зустрічі зазначили, що їм невідомі випадки оскарження результатів оцінювання, а всі спірні питання вирішуються на етапі звернення до викладача.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Політика і стандарти ЗВО у сфері академічної доброчесності визначені у внутрішній нормативній базі, яка складається з низки документів, основними з яких є Етичний кодекс ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22896>) та Положення про академічну доброчесність в ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/12223>). Моніторинг дотримання членами університетської спільноти морально-етичних та правових норм, інформаційну роботу щодо популяризації принципів академічної доброчесності здійснює Комісія з питань академічної доброчесності та етики (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/26527>). Під час написання курсових робіт здійснюється їхня перевірка на наявність плагіату відповідальними особами. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність шляхом залучення здобувачів освіти та НПП до різноманітних заходів, серед яких здобувачі назвали курси неформальної освіти «Академічна доброчесність в університеті», «Академічна доброчесність – запорука якісної освіти».

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Позитивні практики: залучення зовнішніх стейкхолдерів до роботи в екзаменаційних комісіях під час підсумкової атестації.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Слабкі сторони: відсутність деталізації критеріїв оцінювання за кожною темою ОК, у тому числі курсової роботи. Рекомендації: розширити інформацію про критерії оцінювання з кожної теми ОК, у тому числі курсової роботи в методичних рекомендаціях за побальною шкалою з диференціацією в межах видів діяльності.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Контрольні заходи, оцінювання здобувачів та процедури дотримання академічної доброчесності за ОП відповідають підкритеріям 2,3,4; але є недоліки щодо оцінювання в межах окремих тем, зокрема відсутність інформації щодо розподілу балів за різними видами робіт та за якістю їх виконання (підкритерій 1 – часткова відповідність). Це зумовлює оцінку В.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Для реалізації ОП «Українська мова та література. Літературна творчість. Документознавство та інформаційна діяльність» задіяні НПП кафедри української мови (проф. І. Сабадош, проф. Н. Венжинович, доц. О. Харківська, доц. А. Галас, проф. В. Папіш, доц. О. Пискач, доц. Г. Вовченко, доц. Г. Шкурко, доц. О. Негер, доц. В. Баньої), кафедри української літератури (доц. О. Кузьма, проф. В. Барчан, доц. Е. Балла, проф. О. Тиховська, доц. О. Ігнатович, доц. О. Кордонєць, асис. О. Товт, доц. Н. Ференц-Балега), кафедри філософії (доц. А. Дербак), кафедри іноземних мов (доц. О. Канюк), кафедри класичної та румунської філології (ст. викл. О. Дацьо), кафедри слов'янської філології та світової літератури (проф. Н. Бездзір), кафедри античності, середньовіччя та історії України домодерної доби (проф. С. Федака), кафедри романських мов та зарубіжної літератури (ст. викл. Т. Славич). У Табл. 2 подано інформацію про 25 викладачів, які забезпечують процес навчання та викладання за цією ОП. Аналізуючи інформацію щодо відповідності освітньої та/або професійної кваліфікації НПП освітнім компонентам, які вони викладають, ЕГ пересвідчилася, що їхні наукові публікації, навчально-методичні праці та тематика стажувань загалом дотичні до заявлених ОК. Додатково надані на запит ЕГ відомості про підтвердження пунктів професійної активності згідно з п. 38 Ліцензійних умов засвідчують, що усі заявлені НПП мають достатній рівень професійної активності за останні п'ять років. Однак, проаналізувавши додатково надану інформацію, ЕГ констатує, що викладач ОК 13 має 2 статті за 2019–2024 рр. За результатами аналізу ВСО, додатково наданих матеріалів та інформації на сайті кафедр, долучених до реалізації цієї ОП, можна зробити висновок, що лише частина викладачів мають публікації в журналах, що індексуються в міжнародних наукометричних базах даних WoS, Scopus.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Конкурсний добір НПП у ДВНЗ «УжНУ» відбувається відповідно до Порядку проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів) ...(<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/46615>). Порядок регламентує проведення конкурсу на заміщення посад завідувача кафедри, професора, доцента, старшого викладача, викладача та ін. Призначення на посаду асистента здійснюється без застосування процедури конкурсного добору шляхом укладання строкового договору на один навчальний рік. Заступника декана факультету/директора ННІ призначає ректор в межах повноважень, визначених Статутом. Попередньо кандидатури заступників повинні бути погоджені з органом студентського самоврядування ЗВО. Оголошення на проведення конкурсу, у якому вказано терміни та умови його проведення, публікується на офіційному вебсайті університету (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/s_subdivisions-dep_personal/vacancies). Строк подання заяв та документів для участі в конкурсі становить не менше ніж один місяць від дня опублікування оголошення. У Р.ІІІ «Основні кваліфікаційні вимоги до претендентів на заміщення вакантних посад НПП» зазначено, що у ЗВО зважають на 1) наявність наукового ступеню та/або вчене (почесне) звання відповідно до профілю кафедри; 2) наявність статей у періодичних наукових виданнях; 3) наявність виданого підручника/навчального посібника (включаючи електронні)/монографії (у тому числі у співавторстві)/навчально-методичних посібників/посібників для самостійної роботи тощо. Наголосимо, що у п.3.3 окремо зазначено вимоги для різних посад. У ЗВО діє конкурсна комісія, до складу якої входить ректор, проректори, голова профспілки, начальник юридичного відділу та начальник відділу кадрів. На зустрічі з адміністрацією було повідомлено, що відповідальність за підбір кадрів для ОП перш за все покладається на завідувача кафедри та декана факультету. Після розгляду кандидатур претендентів та поданих ними документів конкурсна комісія приймає остаточне рішення щодо відповідності кваліфікаційним вимогам до посади, яке приймається відкритим голосуванням простою більшістю голосів.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Договори про співпрацю кафедри української мови розміщено у вільному доступі на сайті кафедри (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/74134>). Аналіз угод про співпрацю засвідчує, що у кафедрі налагоджені зв'язки з Українською академією друкарства, Закарпатським музеєм народної архітектури та побуту, молодіжною

радою при Закарпатській ОДА, громадською організацією «Асоціація міжнародного освітнього та наукового співробітництва» та іншими організаціями. У договорах про співробітництво зазначено, що сторони узгодили співпрацю щодо проходження здобувачами всіх видів практик. Присутні на зустрічі представники від роботодавців також підтвердили факт проходження опитування, результати якого засвідчують, що десять респондентів, мали можливість ознайомитися зі змістом програми на вебсайті університету (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/74221>). Також вони долучаються до обговорення ОП. У зустрічі, яка відбулася у червні 2023 року взяли участь Є. Тищук, директор департаменту культури Закарпатської ОДА – ОВА, І. Когутич-Гаврош, редактор науково-методичного відділу Закарпатської обласної універсальної наукової бібліотеки імені Ф. Потушняка, А. Ребрик, підприємець, редактор приватного видавництва та ін. За результатами опитування, на думку роботодавців доцільно було б додати такі ОК, як «Копірайтинг, спічрайтинг», «Лінгвістична експертиза тексту», «Інформаційна безпека в умовах воєнного стану» тощо. Присутній на зустрічі В. Густі, завідувач Народного літературного музею Закарпаття, також був запрошеним спікером для здобувачів вищої освіти (див. підкр. 6.4). У цілому, зв'язки з роботодавцями тісно налагоджені, вони залучені до реалізації освітнього процесу переважно під час практики здобувачів.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

У ЗВО є практика залучення до аудиторних занять професіоналів-практиків та експертів галузі. Запрошені колеги проводять лекції та майстер-класи здобувачам у межах тих ОК, які студенти опановують. За період 2022–2024 рр. своїм досвідом та знаннями зі студентською аудиторією поділилися О. Чепелюк, режисерка Закарпатського обласного театру драми та комедії, виступ якої був присвячений «мистецтву риторики»; О. Гаврош, письменник, який ознайомив здобувачів зі своїми творами та особливостями професії письменника; М. Дочинець, письменник-журналіст, лауреат Національної премії України ім. Т. Шевченка, який розповів студентам про те, що таке «літературна творчість»; К. Городенська, завідувачка відділу граматики та наукової термінології Інституту української мови НАН України, професорка, лекція якої була присвячена складним питанням сучасної граматики української мови; В. Густі, завідувач Народного літературного музею Закарпаття, який ознайомив здобувачів з роботою музейного працівника, специфікою формування документної бази, особливостями підбору матеріалів до книжкових виставок, підготовкою й проведенням літературних вечорів, ювілейних дат тощо. Присутні на зустрічі здобувачі підтвердили, що такі заходи є пізнавальними та відбуваються часто і допомагають розширити їхній власний світогляд.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Відповідно до Положення про підвищення кваліфікації... (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/5950>), НПП зобов'язані постійно підвищувати свою кваліфікацію. Відповідальність за своєчасне підвищення кваліфікації НПП покладається на завідувачів кафедр, деканів факультетів, директора українсько-угорського навчально-наукового інституту. Результати враховуються під час обрання на посаду за конкурсом чи укладення трудового договору. У Р. 2 Положення визначено, форми, види та механізм організації підвищення кваліфікації. У цьому розділі також зазначено, що викладачі підвищують свою кваліфікацію не рідше одного разу на 5 років, обсяг такого стажування не може бути меншим ніж 6 кр. ЄКТС. Підвищення кваліфікації здійснюється згідно з планом на календарний рік, однак НПП мають право на підвищення кваліфікації поза межами плану. Такі позапланові види діяльності, як участь у програмах академічної мобільності, в освітніх заходах безперервного освітнього розвитку та ін. можуть бути визнані як підвищення кваліфікації. У Положення окреслено механізм зарахування окремих видів діяльності за накопичувальною системою. Організація підвищення кваліфікації здійснюється відділом моніторингу якості освіти, методичного та інформаційного забезпечення освітнього процесу навчальної частини. НПП, які пройшли стажування за індивідуальною програмою, складають звіт, який візує завідувач кафедри закладу-виконавця та затверджує керівник закладу-виконавця. Звіт заслуховують на засіданні кафедри. Наявні на сайті кафедри української мови (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/52765>) та кафедри української літератури (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/52765>) сертифікати НПП дають змогу констатувати, що вони беруть участь у різноманітних заходах задля свого професійного розвитку. Наприклад, підвищення кваліфікації за програмою Erasmus+ пройшли доц. В. Баньої, О. Харківська та Г. Шкурко (22.01.24–26.01.24, Загребський університет). Присутні на зустрічі О. Харківська та Г. Шкурко назвали тематику лекцій, з якими вони там виступали, що повністю відповідає ОК, які вони викладають. Аналіз сертифікатів НПП кафедри української літератури також засвідчує, що НПП підвищують свою кваліфікацію у різних як українських, так і закордонних інституціях: О. Кузьма – Сумський державний університет (2021 р.), Е. Балла – (2021 р. Бая-Маре, Румунія) та ін. Окрім цього, бібліотека ЗВО надає викладачам безкоштовний доступ до наукометричних баз даних (WoS, Scopus) та можливість опублікувати свої наукові праці в університетських вісниках та збірках, брати участь у конференціях «Тенденції розвитку української літератури в загальноєвропейському контексті» (квітень, 2023 р.), Міжнародна наукова конференція до 90-ліття професора Василя Німчука (4-5 жовтня, 2023 р.), «XIX Всеукраїнська ономастична конференція, присвячена 100-річчю з дня народження Кирила Галаса» (квітень, 2021 р.) та ін.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Згідно з п. 1.2. Положення про визначення рейтингів науково-педагогічних працівників ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/29355>) «рейтинговий показник є підставою для морального та матеріального заохочення науково-педагогічних працівників (нагородження грамотою, оголошення подяки, преміювання, встановлення надбавок, представлення до присвоєння почесних звань тощо)». Як зазначено в Положенні, запровадження системи рейтингування підвищує мотивацію НПП до розвитку професійної та викладацької майстерності на засадах здорової конкуренції в колективі. У рейтингуванні беруть участь усі штатні НПП. Показники рейтингу ґрунтуються на Ліцензійних умовах провадження освітньої діяльності. Рейтингові списки НПП (до 25% верхньої частини списків) оприлюднюються на офіційних вебсайті «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/7792>). У Положенні наведено шаблон анкети «Критерії визначення рейтингу НПП та індикатори оцінки», яку кожен НПП заповнює і подає до 15 листопада на перевірку завідувачу кафедри. Наприклад, у 2022 р. О. Тиховська, професор кафедри української літератури, Н. Венжинович, завідувач кафедри української мови, увійшли у 25% НПП, яким було встановлено набавку у 2023 році за результатами рейтингування у 2021–2022 н.р. Також у ЗВО є Положення про преміювання авторів та авторських колективів за наукові дослідження опубліковані у виданнях, які індексуються в БД Scopus та/ або WoS (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/26356>). Фінансова винагорода авторів та авторських колективів відбувається за рекомендацією проректора з наукової діяльності. Конкретний розмір преміювання визначається розпорядженням ректора ЗВО в залежності від IF та/ або SNIP видання. Розподіл премії відбувається відповідно до внеску кожного члена авторського колективу. Присутні на зустрічі НПП підтвердили, що адміністрація ЗВО надає таку фінансову підтримку, а також наголосили, що вони отримують «тринадцяту заробітну плату».

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Позитивні практики: ЗВО підтримує НПП як морально, так і матеріально за досягнення в науковій діяльності та за результатами щорічного рейтингування шляхом встановлення надбавки до заробітної плати.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Слабкі сторони: не всі НПП, які задіяні до реалізації ОП, мають статті у виданнях, що індексуються в міжнародних базах даних, зокрема у Scopus та WoS, що визначено для посад доцента та професора відповідно до Порядку проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів)... Рекомендації: завідувачам кафедр, які дотичні до реалізації цієї ОП, до квітня 2025 р. посприяти посиленню публікаційної активності науково-педагогічних працівників (доцентів, професорів) у виданнях, що індексуються в міжнародних наукометричних базах даних, зокрема Scopus, Web of Science.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Зважаючи на релевантність зазначеної вище інформації, ЕГ вважає її достатньою для Критерія 6 і оцінює його рівень на В з недоліком, який можна усунути у процесі подальшої реалізації ОП. Вирішальними при оцінюванні стали професійна відповідність НПП ОК, які вони викладають на ОП, систематичне підвищення кваліфікації НПП, залучення професіоналів-практиків та роботодавців до організації освітнього процесу на цій ОП.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Проведений у режимі реального часу огляд матеріально-технічної бази в частині навчального корпусу та бібліотеки засвідчив наявність простору, необхідного для реалізації ОП. Аудиторії (№ 420, 429), оснащені проекторами та екранами, в аудиторії-бібліотеці В. Німчука та музеї-колекції О. Рудловчак містяться книгозбірні та експозиції з особистими речами науковців. Також у корпусі є відпочинкова зона. Наукова бібліотека УжНУ (<https://www.lib.uzhnu.edu.ua/>) має великий фонд, надає перелік послуг, зокрема й онлайн, має забезпечення

комп'ютерами та Wi-Fi. Умови проживання в гуртожитку, за словами здобувачки, комфортні. У гуртожитку є два тренажерні зали, наявні два спортивні майданчики. Здійснено огляд системи дистанційного навчання. Електронні курси в системі Moodle, як зауважили учасники освітнього процесу під час бесід із фокус-групами, є допоміжним ресурсом, оскільки освітній процес для денної форми навчання відбувається в офлайн-форматі. Здобувачка зазначила, що щосеместрово вони послуговуються кількома курсами (напр., «Правописні норми української мови», «Діалектологія», «Філософія»), розміщеними в системі Moodle. Також використовують Classroom («Український літературний процес»). Згідно з результатами опитування здобувачів у 2023 р. 85,7% оцінили матеріально-технічну базу максимальними 5 балами (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/74219>).

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Учасники освітнього процесу мають вільний доступ до Wi-Fi, комп'ютерної техніки та мультимедійного обладнання. Здобувачі можуть відвідувати гуртки, спортивні локації, звертатися за безкоштовною психологічною консультацією. Перевірка робіт здобувачів на унікальність також є безкоштовною. Низку послуг надає Наукова бібліотека УжНУ (<https://www.lib.uzhnu.edu.ua/>).

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Освітнє середовище є безпечним і сприяє задоволенню потреб та інтересів здобувачів. У корпусі, де розташовано філологічний факультет, обладнано й укомплектовано сховище.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Різні види підтримки знаходять підтвердження в наповненості вебсторінок на сайті філологічного факультету (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/100>), на рівні університету – розділ «Студенту» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/>). Також під час огляду матеріально-технічної бази ЕГ побачила інформаційні стенди, розташовані біля кафедр філологічного факультету. Як повідомив голова студентської ради філологічного факультету, в університеті можна отримати безкоштовну психологічну консультацію, зокрема й анонімно. Здобувачі мають варіанти й щодо урізноманітнення діяльності: за словами голови Наукового товариства філологічного факультету, функціонують наукові гуртки («Діалектологічні студії», «Актуальні напрями сучасної лінгвістики», «Літературознавчі студії»). Студенти знімають програму «Як в нас кажуть?», публікують рецензії на книги, відвідують гуртки читання поезії, можуть брати участь у заходах Центру гуманітарно-виховної роботи, профорієнтації та працевлаштування (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/s_subdivisions-dep_hum_ed_work), займатися спортом (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/student-sportandleisure>).

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Під час огляду матеріально-технічної бази в режимі відеоконференції ЕГ переконалася в наявності умов для осіб із особливими освітніми потребами: корпус облаштовано пандусом, кнопкою виклику, ліфтом; коридори та аудиторії є просторими та зручними для пересування. За словами здобувачів, для осіб із порушеннями зору на комп'ютері є програма для збільшення шрифту, для осіб із порушеннями слуху – аудіосистема, у випадку потреби – є черговий. Також в УжНУ розроблено Положення про допомогу особам з інвалідністю (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22035>), у якому визначено порядок супроводу та надання допомоги. Як зазначили учасники фокус-групи, на поточний момент здобувачів з особливими освітніми потребами на ОП немає.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

В УжНУ діє Положення про порядок застосування заходів з врегулювання конфліктів та спорів (суперечок) у діяльності співробітників та здобувачів вищої освіти (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22964>), у якому визначено шляхи запобігання, виявлення та врегулювання конфліктних ситуацій. Під час бесіди здобувачі продемонстрували розуміння дій у таких випадках, утім їх практичного застосування не було. Блок інформації на

сайті УжНУ присвячено антикорупційним заходам (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/22893>). В УжНУ є кілька скриньок довіри, зокрема в корпусі філологічного факультету скринька розташована на першому поверсі. Також анонімне звернення можна надіслати на електронну скриньку. Як зауважив голова студентської ради, конфліктних ситуацій не було, однак у випадку їх виникнення можна звернутися до нього як голови студентської ради філологічного факультету, куратора групи, голови профкому для подальшого вирішення конфлікту.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Сильні сторони та позитивні практики відсутні.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Слабких сторін не виявлено.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

ЕГ спостерігає повну відповідність підкритеріїв 7.1.–7.6. вимогам щодо освітнього середовища та матеріальних ресурсів. Так, сформований освітній простір дозволяє реалізувати ОП, задовольнити потреби та інтереси учасників освітнього процесу, є безпечним і зручним для осіб із особливими освітніми потребами. Наявне мультимедійне обладнання, локальні книгозбірні та фонди бібліотеки УжНУ сприяють підготовці філолога. Відсутність інноваційних практик дозволяють визначити відповідність Критерію 7 рівню В.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП визначені в УжНУ Положенням про порядок розроблення, моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22968>). Наявні практики корелюють із п.3.3. зазначеного Положення. Також ці процедури відображені в розділі III Положення про організацію освітнього процесу в ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31357>). Ініціювання моніторингу та перегляду ОП, обговорення і внесення пропозицій, залучення стейкхолдерів зафіксовано в низці протоколів засідань робочої групи (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/73734>). Для опитування здобувачів, випускників і роботодавців щодо якості ОП розроблено й оприлюднено на сайті анкети та звіти з аналітикою результатів (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/52707>), що стають предметом розгляду під час засідань робочої групи. Отже, ОП проходить необхідні етапи оновлення й зазнає модернізації: наприклад, порівняно з редакцією ОП 2022 р. в оприлюдненому проєкті ОП 2024 р. внесено зміни щодо ОК 4 (замість «Ділова українська мова» запропоновано «Українська мова за професійним спрямування»), обсяг ОК 12 «Прикладне українське мовознавство (в т.ч. курсові роботи)» зменшено на 2 кредити, ОК 13 «Український літературний процес (в т.ч. курсові роботи)» – на 0,5 кредиту, водночас обсяг ОК 17 «Стилістична система української мови» збільшено на 0,5 кредиту, ОК 28 «Фольклорна практика (навчальна)» і ОК 20 «Діалектологічна практика (навчальна)» – на 1 кредит кожний.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Під час зустрічі з фокус-групою здобувачка, яка входить до складу робочої групи, зазначила, що студенти цікавились курсами, пов'язаними із розвитком критичного мислення, ораторським мистецтвом, цифровою грамотністю, блогінгом (пропозиції відображені й у протоколі від 15.11.2021 р. №2). Щодо таких освітніх компонент, як «Ділова

українська мова», «Риторика і ділове спілкування», «Історія української літературної критики», «Порівняльне літературознавство», здобувачка наголосила на бажанні здобувачів формувати soft skills, що зафіксовано у протоколі від 07.02.2022 р. №4, водночас під час бесіди не було конкретизовано, як саме це реалізовано в межах занять. Урахування пропозиції здобувачки щодо активізації неформальної освіти (протокол від 13.12.2021 р. №3) підтверджено як самою авторкою ідеї, так і наявними практиками залучення здобувачів до проходження онлайн-курсів (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/68622>). За словами представниці робочої групи, пропозиції студентів можна передавати через неї або представників студентського самоврядування, які входять до складу вченої ради філологічного факультету. Голова студентської ради філологічного факультету підтвердив, що може оголосити подані йому пропозиції від студентів на засіданні вченої ради або студент може сам долучитися до засідання. Таку практику було проілюстровано кейсом, що стосувався іншої ОП, однак стосовно аналізованої ОП прикладів не названо. Голова Наукового товариства додала, що пропозиції можна подавати гаранту ОП і розповіла про внесення студентської пропозиції щодо додавання блогінгу до освітніх компонент, що було реалізовано за участі здобувачки IV курсу, яка входить до групи розробників ОП. Здобувачі беруть участь і в опитуваннях: у 2022 р. долучилося 13 студентів II–IV курсів, які оцінили своє враження в 4 бали і в більшості відповідей домінували оцінки 4 і 5 (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/54432>); у 2023 р. 21 респондент оцінив різні аспекти навчання на ОП переважно у 5 балів, а розгорнуті відповіді представлено позитивними коментарями (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/74219>).

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Роботодавці мають можливість пройти опитування щодо якості ОП: у 2022 р. отримано 7 відповідей (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/54420>), у 2023 р. – 10 (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/74221>). Результати демонструють динаміку: якщо у 2022 р. 42,9% вказали, що їх пропозиції не були враховані, і на низку питань суттєва частка респондентів відповідала «частково», у 2023 р. 100% за різними аспектами відповіли позитивно. Формат розгорнутих відповідей дозволив у 2023 р. зафіксувати пропозиції роботодавців щодо додавання таких освітніх компонент, як «Соціолінгвістика», «Основи цифрової та медіаграмотності», «Основи менеджменту в культурницькій сфері», «Копірайтинг, спічрайтинг», «Піар та рекламна діяльність», «Лінгвістична експертиза тексту», «Інформаційна безпека в умовах воєнного стану», «Робота з електронними системами документообігу». Протоколи засідань робочої групи (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/73734>) засвідчують участь стейкхолдерів, серед яких Р. Молдавчук, який запропонував збільшити кількість годин для документознавчої практики (протокол від 15.11.2021 р. №2), підтримав введення курсу із копірайтингу (протокол від 18.12.2023 р. №10), Є. Тищук, який запропонував збільшити кількість годин із творчої практики (протокол від 13.12.2021 р. №3), І. Ребрик, який запропонував додати до баз практик видавництва (протокол від 22.06.2023 р. №7). Утім роботодавці, які були присутні на зустрічі, не виразили свою участь саме на етапах моніторингу та перегляду ОП, подеколи не орієнтувалися у змісті ОП та процедурах її вдосконалення, а більшою мірою акцентували увагу на рівні підготовки фахівців і позитивно оцінювали працевлаштованих випускників ОП.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

В УжНУ приділяють увагу кар'єрному шляху випускників, зокрема створено Міжнародну асоціацію випускників (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/university-int_alum_assoc). Випускники долучені й до процедур оновлення ОП: участь випускниць А. Погайдо, А. Кречко, О. Кміть, О. Кропивницької відображена у протоколах розширеного засідання робочої групи від 13.12.2021 № 3 (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/74576>), 06.12.2022 № 6 (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/74579>), зокрема щодо підтримки збільшення тривалості творчої практики, внесення пропозицій щодо додавання освітньої компоненти «Основи копірайтингу», курсів блогінгу та топонімії Закарпаття. Згідно зі звітами опитувань випускників, проведених у 2022 (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/54431>) і 2023 рр. (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/74220>) залучено 12 і 11 респондентів відповідно. За результатами ОП переважно оцінено в 4 і максимальні 5 балів. Серед пропозицій, наданих у форматі розгорнутих відповідей у 2023 р., – додавання до ОП копірайтингу, медіаграмотності, гендерної лінгвістики, бібліотечної справи, блогінгу, мистецтва публічного виступу. Згідно з протоколом від 18.12.2023 № 10 (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/74583>) робочою групою обговорено результати опитувань і запропоновано ввести низку рекомендованих випускниками навчальних дисциплін як вибіркові освітні компоненти у 2024/2025 н.р. Учасниці фокус-групи, які були присутні на зустрічі, є випускницями останніх років і більшою мірою зазначали про свою участь у процедурах оновлення ОП ще у статусі здобувачок.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

В УжНУ розроблено Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/19667>). Із гарантами ОП співпрацює відділ моніторингу якості освіти, методичного та інформаційного забезпечення освітнього процесу, зокрема на етапі перегляду ОП та підготовки

проекту, проведення опитувань. Водночас виявлені ЕГ недоліки ОП, обґрунтовані в Критеріях 1 і 2, свідчать про потребу більш детального аналізу ОП на всіх етапах моніторингу та перегляду із залученням різних структурних підрозділів на відповідних рівнях внутрішньої системи забезпечення якості.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Акредитація первинна.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Наявність нормативних документів, із-поміж яких Положення про моніторинг якості освітнього процесу в ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/6141>), Положення про порядок розроблення, моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22968>), Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/19667>), Положення про академічну доброчесність в ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/12223>) тощо і дотримання визначених у них правил і процедур, проведення системних опитувань стейкхолдерів (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/52707>) і засідань робочої групи (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/73734>), співпраця з відділом моніторингу якості освіти, методичного та інформаційного забезпечення освітнього процесу (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/educ_dep-dep_mon_ed_qual), підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/68540>), розроблення й оновлення навчально-методичного забезпечення освітніх компонент (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/73732>) свідчать про сформованість в УжНУ культури якості.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Сильні сторони та позитивні практики не виявлені.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Слабкі сторони: 1. роботодавці залучені здебільшого як надавачі баз практик і робочих місць, однак менш активно – безпосередньо до процедур моніторингу та перегляду ОП; 2. внутрішня система забезпечення якості освіти не виявила низку недоліків ОП, тому потребує вдосконалення на рівні всіх залучених структурних підрозділів. Рекомендації: 1. протягом 2024/2025 н.р. активніше залучати випускників ОП до обговорень для врахування їх практичного досвіду. 2. протягом 2024/2025 н.р. увиразнити участь роботодавців саме в частині оновлення та реалізації ОП, а не лише як надавачів баз практик і робочих місць випускникам ОП. 3. у 2024/2025 рр. посилити роботу в напрямі внутрішнього забезпечення якості освіти на рівні всіх залучених структурних підрозділів.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

ЕГ спостерігає щорічне проведення опитувань стейкхолдерів, аналіз їх результатів та робота в межах засідань робочої групи за участі здобувачів, випускників і роботодавців; наявність аналітичних матеріалів і протоколів, у яких зафіксовано ініціювання моніторингів і переглядів ОП, внесення пропозицій та результати обговорень, свідчать про активну роботу над удосконаленням ОП і дотримання нормативно визначених процедур. Отже, повна відповідність підкритеріїв 8.1., 8.2., 8.6., 8.7 і часткова відповідність п.8.3.–8.5 та відсутність інноваційних практик дозволяють визначити відповідність Критерію 8 рівню В.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Нормативно-правова база, якою послуговуються в УжНУ, оприлюднена на офіційному сайті закладу (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/450>). Права та обов'язки учасників освітнього процесу визначені у Статуті УжНУ (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/9268>), у розділі IX Положення про організацію освітнього процесу в Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31357>) та низці інших положень, що регулюють окремі аспекти освітнього процесу в УжНУ (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/450>). У межах акредитаційного візиту ЕГ загалом переконалася в розуміння учасниками освітнього процесу правил і процедур.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін.

Проект ОП оприлюднено на сайті УжНУ (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/68221>). На титульному аркуші проекту (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/68221>) вказано електронну адресу та покликання на гугл-форму для надання стейкхолдерами рекомендацій і пропозицій.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

На офіційному сайті УжНУ в розділі «Інфоцентр» на сторінці філологічного факультету (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/65063>) подано вичерпну інформацію про ОП, включаючи безпосередньо ОП, навчальні плани, методичне забезпечення освітніх компонент, інформацію щодо вибіркового освітнього компонент, академічну доброчесність, академічну мобільність, бази практик, наукову роботу, неформальну освіту, опитування та аналітику їх результатів.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Сильні сторони та позитивні практики не виявлені.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Слабких сторін не виявлено.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

ЕГ спостерігає, що офіційний сайт УжНУ, включаючи вебсторінки філологічного факультету, є інформаційно наповненими та зручним для пошуку й ознайомлення з документами. Усі зацікавлені сторони можуть повною мірою сформулювати враження про ОП та освітній процес і долучитись до обговорення вчасно оприлюдненого проекту ОП чи оцінювання чинної редакції. Отже, повна відповідність підкритеріїв 9.1, 9.2. і 9.3 вимогам щодо прозорості та публічності і відсутність інноваційних практик дозволяють визначити відповідність Критерію 9 рівню В.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряміві досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	E
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	E
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	не застосовується

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **умовна (відкладена) акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Вірченко Тетяна Ігорівна

Члени експертної групи

Зелінська Оксана Юріївна

Сіроштан Тетяна Василівна

Білюк Інна Леонідівна

Мандич Тамара Михайлівна